

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Μετάφραση:

1.Ο νους, η ψυχή, η σκέψη και η κρίση της πολιτείας βρίσκονται στους νόμους. Όπως τα σώματά μας δε στέκονται χωρίς την ψυχή, έτσι και η πολιτεία δε στέκεται χωρίς το νόμο. Οι άρχοντες είναι θεράποντες των νόμων, οι δικαστές είναι ερμηνευτές των νόμων και, τέλος, όλοι εμείς είμαστε υπηρέτες των νόμων· γιατί έτσι μπορούμε να είμαστε ελεύθεροι.

2.Δεν σου πέρασε η οργή όταν περνούσες τα σύνορα της πατρίδας; Παρ' όλο που είχες έλθει με εχθρική και απειλητική διάθεση, γιατί, όταν είδες τη Ρώμη, δεν σου ήρθε στο μυαλό: «Μέσα σ' εκείνα τα τείχη βρίσκονται το σπίτι και οι εφέστιοι θεοί μου, η μητέρα, η σύζυγος και τα παιδιά (μου)»; Εγώ λοιπόν αν δεν (σε) είχα γεννήσει, η Ρώμη δεν θα πολιορκείτο· αν δεν είχα γιο, θα πέθαινα ελεύθερη σε ελεύθερη πατρίδα. Εγώ τίποτε πια δεν μπορώ να πάθω, ούτε πρόκειται να είμαι για πολύ καιρό τόσο δυστυχισμένη· όμως αντίθετα αυτούς, αν συνεχίσεις, τους περιμένει ή πρόωρος θάνατος ή μακρόχρονη σκλαβιά.

3.Αλλά λίγο αργότερα ο γιος του πέρασε έφιππος μπροστά από το στρατόπεδο των εχθρών και προκλήθηκε σε μάχη από τον αρχηγό των εχθρών με αυτά τα λόγια: «Ας μονομαχήσουμε, για να κριθεί από την έκβαση της μονομαχίας πόσο ο Λατίνος στρατιώτης ξεπερνά τον Ρωμαίο σε ανδρεία». Τότε ο νεαρός, έχοντας εμπιστοσύνη στις δυνάμεις του και παρακινημένος από την επιθυμία του για μάχη, όρμησε στον αγώνα αντίθετα με την διαταγή του υπάτου· και όντας γενναίότερος από τον εχθρό, τον διαπέρασε με το δόρυ και τον γύμνωσε από τα όπλα. Αμέσως οι εχθροί ζήτησαν τη σωτηρία στη φυγή.

Παρατηρήσεις:

B1.menti
civitatum / civitatum
bono viro
fontium
interpres
vobis
huic
ingrediente
nullius rei
fili

B2.minaciore
liberrima
diutius / diutissime

miserius

B3.ingressuro /ingresso

pareretis

poterunt

congrederere / congregitor

confidit

transfigebatis

laccessentur

cretum iri /conspectum esse

rueres / ruiturus sit

stabatis

sunto

Γ1.

nostra: επιθετικός προσδιορισμός στο corpora

sine mente: εμπρόθετος προσδιορισμός της στέρησης στο non stant που εννοείται

ministri : κατηγορούμενο στο υποκείμενο magistratus του sunt.

tibi : δοτική προσωπική ηθική στο cecidit

ingredienti : χρονική μετοχή, επιρ. προσδιορισμός του χρόνου στο cecidit, συνημμένη στο tibi ,δηλώνει το σύγχρονο γιατί είναι μετοχή ενεστώτα

animo : αφαιρετική του τρόπου στο perveneras

in conspectu : εμπρόθετος προσδιορισμός της κατάστασης στο fuit

a duce : εμπρόθετος του ποιητικού αιτίου στο laccessitus est

verbis : αφαιρετική του τρόπου στο laccessitus est

eventu : αφαιρετική που δηλώνει σημείο εκκίνησης για εκτίμηση, κρίση στο cernatur

virtute : αφαιρετική της αναφοράς στο antecellat

in certamen : εμπρόθετος προσδιορισμός του σκοπού στο ruit

hasta : αφαιρετική του οργάνου στο transfixit

Γ2 Legatum ministri esse magistratus feruntur.

Το υποκείμενο του απαρεμφάτου esse τίθεται σε ονομαστική, γιατί εξαρτάται από το προσωπικό παθητικό λεκτικό ρήμα feruntur, επομένως έχουμε το φαινόμενο της άρσης του λατινισμού του ειδικού απαρεμφάτου.

Γ3. Ut corpora nostra sine mente (ενν. non stant): δευτερεύουσα επιρρηματική, απλή παραβολική πρόταση που δηλώνει τρόπο. Εισάγεται με τον παραβολικό σύνδεσμο ut (που σχηματίζει παραβολικό ζεύγος με το επίρρημα sic της κύριας mens... legibus ,εκφέρεται με οριστική γιατί η σύγκριση αφορά δύο πράξεις ή καταστάσεις που είναι ή θεωρούνται αντικειμενική πραγματικότητα, συγκεκριμένα με οριστική ενεστώτα γιατί αναφέρεται στο παρόν, λειτουργεί ως βόρος σύγκρισης με α την κύρια mens... legibus.

Γ4. Non tibi, dum fines patriae ingrederis / re, ira cecidit?

Γ5. Fortior quam hostis

Γ6. ut singularis proelii eventu cernatur : δευτερεύουσα επιρρηματική τελική πρόταση, εισάγεται με τον τελικό σύνδεσμο ut, γιατί είναι καταφατική, εκφέρεται με υποτακτική γιατί στα λατινικά ο σκοπός θεωρείται υποκειμενική κατάσταση. Συγκεκριμένα με υποτακτική ενεστώτα (cernatur) γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (Congrediāmur) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν, υπάρχει ιδιομορφία ως προς την ακολουθία των χρόνων γιατί ο σκοπός είναι ιδωμένος τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του (συγχρονισμός κύριας και δευτερεύουσας) , λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο Congrediāmur.

Γ7. Sed Paulo post filius eius castris hostium praeterequitatis a duce hostium his verbis proelio lacessitus est.

Επιμέλεια : Λεβέντη Μαρία
Φιλολόγος
Φροντιστήριο Ορόσημο - Αγίας Παρασκευής